

Ministerstvo financií
Slovenskej republiky

Protokoly pre autentifikáciu a dohodnutie kľúča

Richard Ostertág

cutting through complexity™

Protokoly pre autentifikáciu a dohodnutie kľúča

Richard Ostertág

Obsah

- základné pojmy, označenia
- Dolevov-Yaov model útočníka
- princípy robustnosti kryptografických protokolov
  - explicitnosť, podpisovanie a šifrovanie, príležitostné slová, ochrana predpovedateľných údajov, časové pečiatky, ...
- demonštrácia vybraných princíпов na protokoloch
  - Denningovej-Saccov, Otwayov-Reesov, Needhamov-Schroederov, Diffieho-Hellmanov, ...
- demonštrácia rôznych útokov
  - útok opakovaním, útočník uprostred, ...
- niektoré v praxi používané protokoly
  - Challenge-Handshake Authentication
  - Secure Shell

Kryptografické protokoly

- sú definované ako postupnosť krokov a výmen správ medzi dvoma alebo viacerými účastníkmi, s cieľom naplniť zvolené bezpečnostné požiadavky
  - obyčajne 2 až 5 správ
- využívajú pritom rôzne kryptografické konštrukcie
- veľmi ľahko sa v nich spraví chyba
  - ťažko sa hľadá (odhalenie trvá aj niekoľko rokov)
  - niečo nezvyčajné pre tak krátky „program“

Označenia pri popise protokolov

- účastníci protokolu
  - A – Alice
  - B – Bob
  - S alebo T – dôveryhodný (trusted) server
    - pôsobí ako sprostredkovateľ pri autentifikácii a distribúcii kľúča, pričom sa predpokladá, že účastníci serveru dôverujú
- útočníka označujeme ako
  - M – malicious, middle man
  - E – enemy, eavesdropper, evil
  - I – intruder
- asymetrické kľúče účastníka A :
  - verejný kľúč K_A
  - súkromný kľúč K_A^{-1}
- symetrický kľúč na komunikáciu medzi A a B : K_{AB}
- príležitostné slovo vytvorené účastníkom A : N_A
  - nonce – number used only once
- časová pečiatka vytvorená účastníkom A : T_A
- certifikát obsahujúci verejný kľúč účastníka A : CA

Označenia pri popise protokolov

- $A \rightarrow B: m$
  - účastník A posiela účastníkovi B správu m
- $A \rightarrow M(B): m$
  - účastník A chce poslať B správu m , tú však zachytí útočník M
  - účastník B správu m vôbec nedostane
- $M(A) \rightarrow B: m$
  - útočník M posiela správu m účastníkovi B , vydávajúc sa za A
  - účastník A o správe m vôbec nevie
- $\{m\}_K$
  - správa m šifrovaná kľúčom K (symetrickým alebo asymetrickým)
- pri popise protokolov abstrahujeme od konkrétnych algoritmov
  - použité konštrukcie považujeme za ideálne bezpečné
  - v praxi bezpečnosť protokolov závisí aj na **vlastnostiach** a **spôsobe použitia** konkrétnych kryptografických konštrukcií

Typické použitie krypto. protokolov v IS:

- autentifikácia komunikujúcich účastníkov
  - každý účastník si overí, že komunikuje so želaným partnerom
- dohodnutie a distribúcia kryptografických kľúčov
  - zvyčajne symetrické, ktoré sa v následnej komunikácii použijú na
    - šifrovanie
    - výpočet autentifikačných kódov
    - na zabezpečenie iných bezpečnostných atribútov pomocou vhodných kryptografických konštrukcií
- kľúče spojenia (angl. session keys)
  - kryptografické kľúče dohodnuté v rámci protokolu
  - význam:
    - efektívnosti symetrickej kryptografie
    - logické oddelenie jednotlivých spojení medzi rovnakými účastníkmi
    - menší objem dát šifrovaných rovnakým kľúčom
- najčastejšie prakticky používané sú práve protokoly napĺňajúce vyššie uvedené požiadavky
  - napríklad SSL/TLS, IPsec, Kerberos, SSH, ...

Dolevov-Yaov model

- pri analýze bezpečnosti protokolov predpokladáme, že útočník má úplnú kontrolu nad sieťou
- t.j. útočník môže každú prenášanú správu:
  - zachytiť
  - zmeniť
  - zopakovať
  - poslať ľubovoľnému adresátovi
  - neposlať vôbec
- nie každý útočník v praxi má tieto možnosti
  - avšak protokoly bezpečné v silnom modeli budú bezpečné aj v modeli so slabším útočníkom

Princípy robustnosti kryptografických protokolov

1. explicitnosť
2. predpoklady
3. identita účastníka
4. použitie šifrovania
5. podpisovanie a šifrovanie
6. príležitostné slová
7. ochrana predpovedateľných údajov
8. časové pečiatky
9. čerstvosť vs. použitie
10. jednoznačnosť
11. dôvera

1. princíp: Explicitnosť

- význam správy má závisieť len na správe samotnej
  - t.j. správa má obsahovať všetky údaje potrebné pre jej interpretáciu
    - odosielateľ, príjemca, ...
- inak sa môže stať, že sa správa dá použiť namiesto inej
- dôsledkom tohto princípu je napríklad 3. princíp

2. princíp: Predpoklady

- pre každú správu (na základe ktorej sa má vykonať nejaká akcia), uviesť všetky vyžadované predpoklady
  - pomôže pri analýze protokolu
  - na nič sa nezabudne ...

príklad

- ak sa predpokladá, že kľúče generuje dôveryhodný server
  - potom sa nemôže použiť protokol WMF
    - kľúč je kompletne generovaný jedným z účastníkov

3. princíp: Identita účastníka

- ak je identita účastníka podstatná pre význam správy, je potrebné túto identitu v správe priamo uviesť
  - Denningovej-Saccov protokol

Denningovej-Saccov protokol

- protokol na výmenu kľúča
- postavený na asymetrickom kryptosystéme
- 1. $A \rightarrow S: A, B$
- 2. $S \rightarrow A: CA, CB$
- 3. $A \rightarrow B: CA, CB, \left\{ \{K_{AB}, T_A\}_{K_A^{-1}} \right\}_{K_B}$
- nikto okrem B nemôže získať K_{AB} zo správy z kroku 3
  - lebo je zašifrovaná verejným kľúčom K_B
- B vie, že správa je od A
  - lebo je podpísaná A (pomocou súkromného kľúča)
- B vie, že správa bola zamýšľaná pre B
  - lebo je šifrovaná K_B a iba B ju vie dešifrovať

Denningovej-Saccov protokol – útok

1. $A \rightarrow S: A, B$

2. $S \rightarrow A: CA, CB$

3. $A \rightarrow B: CA, CB, \left\{ \{K_{AB}, T_A\}_{K_A^{-1}} \right\}_{K_B}$

- obsah poslednej správy B dešifruje
- od S si vypýta CC a použitím K_C ho zase zašifruje

1. $B \rightarrow S: B, C$

2. $S \rightarrow B: CB, CC$

3. $B(A) \rightarrow C: CA, CC, \left\{ \{K_{AB}, T_A\}_{K_A^{-1}} \right\}_{K_C}$

- v tomto momente si C myslí, že si dohodlo kľúč s A

Denningovej-Saccov protokol – oprava

- význam správy 3 je:
  - v čase T_A účastník A považuje kľúč K_{AB} za dôveryhodný kľúč pre komunikáciu medzi A a B
- preto treba túto informáciu explicitne alebo implicitne uviesť, napríklad:
  1. $A \rightarrow S: A, B$
  2. $S \rightarrow A: CA, CB$
  3. $A \rightarrow B: CA, CB, \left\{ \{A, B, K_{AB}, T_A\}_{K_A^{-1}} \right\}_{K_B}$
- meno účastníka A je možné vynechať, keďže jeho prítomnosť vyplýva z jeho podpisu

4. princíp: Použitie šifrovania

- pri použití šifrovania je potrebné uviesť, aký význam má šifrovanie konkrétneho textu
  - významy šifrovania (aj kombinácia):
    - zachovanie dôvernosti,
      - iba zamýšľaní príjemcovia poznajú dešifrovací kľúč
    - zaručenie autentickosti
      - iba správny odosielateľ vlastní použitý šifrovací kľúč
      - príklad: účastník podpíše časovú pečiatku
    - previazanie časti správ dokopy
      - prijatie správy $\{X, Y\}_K$ je niečo iné, ako prijatie $\{X\}_K$ a $\{Y\}_K$
      - na previazanie netreba šifrovať, stačí aj podpis
    - vytvorenie „náhodného“ čísla

5. princíp: Podpisovanie a šifrovanie 1/2

- digitálny podpis šifrovanej správy nezaručuje, že podpisujúci účastník pozná otvorený text správy
  - preto treba najskôr podpísať a potom šifrovať podpísanú správu
- 1. príklad
  - A, B, C poznajú svoje verejné kľúče
  - $A \rightarrow B: A, \{T_A, B, \{X\}_{K_B}\}_{K_A^{-1}}$
  - B vie, že správu poslalo A , lebo je ním podpísaná
  - X je dôverné, lebo je zašifrované kľúčom pre B
  - ale nič nezaručuje, že odosielateľ pozná X
- $C \rightarrow B: C, \{T_C, C, \{X\}_{K_B}\}_{K_C^{-1}}$
  - B si myslí, že C vie X , ale to nie je pravda

5. princíp: Podpisovanie a šifrovanie 2/2

- v kontexte tohto pravidla je hašovanie považované za šifrovanie
- 2. príklad
  - X je tajné heslo
  - H je jednosmerná hašovacia funkcia
    - aby sa minimalizovalo asymetrické šifrovanie
  - $A \rightarrow B: \{X\}_{K_B}, \{H(X)\}_{K_A^{-1}}$
  - B vie, že správu poslalo A , lebo podpísalo $H(X)$
  - X je dôverné, lebo je zašifrované kľúčom pre B
  - ale nič nezaručuje, že odosielateľ pozná X
- $C \rightarrow B: \{X\}_{K_B}, \{H(X)\}_{K_C^{-1}}$
  - B si myslí, že C vie X , ale to nie je pravda

6. princíp: Príležitostné slová

- pre každé príležitostné slovo je potrebné uviesť
  - význam použitia, teda či je použité na zaručenie:
    - časovej závislosti (čerstvosti) správ
      - že správa nie je zopakovaním nejakej starej správy
        - pošle sa správa, ktorá vedie k odpovedi, ktorá ale mohla byť poslaná iba za znalosti prvej správy
    - asociácie
  - a očakávané vlastnosti
    - zaručene nové
    - náhodné
    - nepredpovedateľné
- ochrana pred útokom opakovaním

Otwayov-Reesov protokol

- cieľom je distribúcia kľúča spojenia K_{AB} medzi A a B
    - s pomocou servera T , s ktorým A a B zdieľajú kľúče K_{AT} a K_{BT}
    - pričom kľúč K_{AB} generuje dôveryhodný server T
  - N_A a N_B sú príležitostné čísla generované A a B
  - M je identifikátor spojenia generovaný A
    - vždy nanovo pre každý beh protokolu
1. $A \rightarrow B: M, A, B, \{N_A, M, A, B\}_{K_{AT}}$
  2. $B \rightarrow T: M, A, B, \{N_A, M, A, B\}_{K_{AT}}, \{N_B, M, A, B\}_{K_{BT}}$
  3. $T \rightarrow B: M, \{N_A, K_{AB}\}_{K_{AT}}, \{N_B, K_{AB}\}_{K_{BT}}$
  4. $B \rightarrow A: M, \{N_A, K_{AB}\}_{K_{AT}}$
- ak N_B zabezpečuje len čerstvosť, tak by sme ho v kroku 2 nemuseli šifrovať
    - pretože prítomnosť N_B v $\{N_B, K_{AB}\}_{K_{BT}}$ zaručuje, že išlo o následnú odpoveď, ktorá nie je zopakovaná

Otwayov-Reesov protokol – „optimalizovaný“

1. $A \rightarrow B: M, A, B, \{N_A, M, A, B\}_{K_{AT}}$
  2. $B \rightarrow T: M, A, B, \{N_A, M, A, B\}_{K_{AT}}, N_B, \{M, A, B\}_{K_{BT}}$
  3. $T \rightarrow B: M, \{N_A, K_{AB}\}_{K_{AT}}, \{N_B, K_{AB}\}_{K_{BT}}$
  4. $B \rightarrow A: M, \{N_A, K_{AB}\}_{K_{AT}}$
- útok za predpokladu, že útočník E
    - ovláda pripojenie B do siete
    - z predošlej komunikácie s B má odložený fragment $\{M', E, B\}_{K_{BT}}$
1. $E(A) \rightarrow B: M, A, B, \{N_E, M', E, B\}_{K_{ET}}$
  2. $B \rightarrow E(T): M, A, B, \{N_E, M', E, B\}_{K_{ET}}, N_B, \{M, A, B\}_{K_{BT}}$
  3. $E(B) \rightarrow T: M', E, B, \{N_E, M', E, B\}_{K_{ET}}, N_B, \{M', E, B\}_{K_{BT}}$
  4. $T \rightarrow E(B): M', \{N_E, K_{EB}\}_{K_{ET}}, \{N_B, K_{EB}\}_{K_{BT}}$
  5. $E(T) \rightarrow B: M, \{N_E, K_{EB}\}_{K_{ET}}, \{N_B, K_{EB}\}_{K_{BT}}$
  6. $B \rightarrow E(A): M, \{N_E, K_{EB}\}_{K_{ET}}$
- B verí, že zdieľa kľúč K_{EB} s A , ale zdieľa ho s E
    - server T musí ignorovať zopakovanie M' , čo je očakávateľné

Otwayov-Reesov protokol – optimalizovaný

- v pôvodnom protokole N_A a N_B sú spojené s menami A a B pomocou šifrovania
    - preto môžu byť použité namiesto nich
  - nahradíme ich priamo menom, čím ušetríme dve šifrovania
    - N_A a N_B v protokole stále ostanú ako dôkaz čerstvosti
1. $A \rightarrow B: A, B, N_A$
  2. $B \rightarrow T: A, B, N_A, N_B$
  3. $T \rightarrow B: \{N_A, A, B, K_{AB}\}_{K_{AT}}, \{N_B, A, B, K_{AB}\}_{K_{BT}}$
  4. $B \rightarrow A: \{N_A, A, B, K_{AB}\}_{K_{AT}}$
- v popisoch protokolov abstrahujeme od detailov
    - použitých šifier, módov, dĺžok jednotlivých častí
  - v ďalšom si na troch útokoch ukážeme, ako bezpečnosť záleží aj na takýchto implementačných detailoch

Otwayov-Reesov protokol – 1. útok

- vráťme sa k pôvodnému protokolu

1. $A \rightarrow B: M, A, B, \{N_A, M, A, B\}_{K_{AT}}$

2. $B \rightarrow T: M, A, B, \{N_A, M, A, B\}_{K_{AT}}, \{N_B, M, A, B\}_{K_{BT}}$

3. $T \rightarrow B: M, \{N_A, K_{AB}\}_{K_{AT}}, \{N_B, K_{AB}\}_{K_{BT}}$

4. $B \rightarrow A: M, \{N_A, K_{AB}\}_{K_{AT}}$

- predpokladajme, že náhodou platí: $|K_{AB}| = |M, A, B|$

1. $A \rightarrow E(B): M, A, B, \{N_A, M, A, B\}_{K_{AT}}$

4. $E(B) \rightarrow A: M, \{N_A, M, A, B\}_{K_{AT}}$

- E úspešne vnútilo A kľúč $K_{AB} = (M, A, B)$ na domnelú komunikáciu s B

- bez ohľadu na mód šifry alebo jej kvalitu
- riešenie: napr. doplnenie identifikátora čísla kroku do šifrovaných textov tak, aby sa nedali zamieňať správy medzi rôznymi krokmi

Otwayov-Reesov protokol – 2. útok

- Otwayov-Reesov protokol:

1. $A \rightarrow B: M, A, B, \{N_A, M, A, B\}_{K_{AT}}$
2. $B \rightarrow T: M, A, B, \{N_A, M, A, B\}_{K_{AT}}, \{N_B, M, A, B\}_{K_{BT}}$
3. $T \rightarrow B: M, \{N_A, K_{AB}\}_{K_{AT}}, \{N_B, K_{AB}\}_{K_{BT}}$
4. $B \rightarrow A: M, \{N_A, K_{AB}\}_{K_{AT}}$

- predpokladajme, že sa použije šifra v ECB móde a dĺžka N_A je náhodou násobkom dĺžky bloku

- útočník odpočuje starú komunikáciu medzi T a B a získa staré hodnoty $\{N'_A, K'_{AB}\}_{K_{AT}}, \{N'_B, K'_{AB}\}_{K_{BT}}$ a časom získa prístup ku K'_{AB}

1. $A \rightarrow B: M, A, B, \{N_A, M, A, B\}_{K_{AT}}$
  2. $B \rightarrow E(T): M, A, B, \{N_A, M, A, B\}_{K_{AT}}, \{N_B, M, A, B\}_{K_{BT}}$
  3. $E(T) \rightarrow B: M, \{N'_A, K'_{AB}\}_{K_{AT}}, \{N'_B, K'_{AB}\}_{K_{BT}}$
  4. $B \rightarrow A: M, \{N_A, K'_{AB}\}_{K_{AT}}$
-

- E úspešne vnútilo A a B starý kľúč K'_{AB}
- riešenie: napríklad použiť šifru v CBC móde

Otwayov-Reesov protokol – 3. útok

- Otwayov-Reesov protokol:

1. $A \rightarrow B: M, A, B, \{N_A, M, A, B\}_{K_{AT}}$
2. $B \rightarrow T: M, A, B, \{N_A, M, A, B\}_{K_{AT}}, \{N_B, M, A, B\}_{K_{BT}}$
3. $T \rightarrow B: M, \{N_A, K_{AB}\}_{K_{AT}}, \{N_B, K_{AB}\}_{K_{BT}}$
4. $B \rightarrow A: M, \{N_A, K_{AB}\}_{K_{AT}}$

- predstavme si, že T nekontroluje zhodu identifikátorov účastníkov v šifrovom a otvorenom texte v 2. kroku protokolu

1. $A \rightarrow B: M, A, B, \{N_A, M, A, B\}_{K_{AT}}$
2. $B \rightarrow E(T): M, A, B, \{N_A, M, A, B\}_{K_{AT}}, \{N_B, M, A, B\}_{K_{BT}}$
3. $E \rightarrow T: M, A, E, \{N_A, M, A, B\}_{K_{AT}}, \{N_E, M, A, E\}_{K_{ET}}$
4. $T \rightarrow E: M, \{N_A, K_{AE}\}_{K_{AT}}, \{N_E, K_{AE}\}_{K_{ET}}$
5. $E(B) \rightarrow A: M, \{N_A, K_{AE}\}_{K_{AT}}$

- E dokáže presvedčiť A o tom, že komunikuje s B a navyše získa aj príslušný kľúč spojenia K_{AE}

7. princíp: Ochrana predpovedateľných údajov

- predpovedateľné údaje použité na zabezpečenie čerstvosti správ musia byť v protokole chránené
  - napríklad počítaadlo
- protokol na vyžiadanie aktuálneho času T_S
  1. $A \rightarrow S: A, N_A$
  2. $S \rightarrow A: \{T_S, N_A\}_{K_{AS}}$
- útok pri predpovedateľnosti N_A :
  1. $E(A) \rightarrow S: A, N_A$
  2. $S \rightarrow E(A): \{T_S, N_A\}_{K_{AS}}$
    - použiteľné v budúcnosti ako odpoveď pre A
- oprava:
  1. $A \rightarrow S: A, \{N_A\}_{K_{AS}}$
  2. $S \rightarrow A: \{T_S, \{N_A\}_{K_{AS}}\}_{K_{AS}}$
    - N_A nemusí byť utajené, šifrovanie slúži iba na vytvorenie hodnoty, ktorú vie predpovedať iba A a S z hodnoty, ktorú vie predpovedať každý

8. princíp: Časové pečiatky

- ak sú použité časové pečiatky na zabezpečenie čerstvosti, je potrebné synchronizovať lokálne časy
  - navyše, systém „správy času“ sa stáva kritickým komponentom protokolu
- účastník s pomalými hodinami
  - môže považovať staré časové pečiatky za aktuálne
- účastník s rýchlymi hodinami
  - ak vytvorí správu s časovou pečaťou z budúcnosti, útočník ju môže zopakovať, keď tento čas skutočne nastane

9. princíp: Čerstvosť vs. použitie

- aktuálne použitie entity (napr. kľúča na šifrovanie) nie je to isté ako čerstvosť entity
  - Needhamov-Schroederov protokol so symetrickým kľúčom

Needhamov-Schroederov SK protokol

- využíva symetrické šifrovacie algoritmy
    - SK – symmetric key (protokol so symetrickým kľúčom)
  - štruktúrou aj cieľom podobný protokolu Kerberos
    - tvorí jeho základ
1. $A \rightarrow S: A, B, N_A$
  2. $S \rightarrow A: \{N_A, B, K_{AB}, \{K_{AB}, A\}_{K_{BS}}\}_{K_{AS}}$
  3. $A \rightarrow B: \{K_{AB}, A\}_{K_{BS}}$
  4. $B \rightarrow A: \{N_B\}_{K_{AB}}$
  5. $A \rightarrow B: \{N_B + 1\}_{K_{AB}}$
- key distribution
- handshake
- v 5. kroku A posiela B hodnotu $N_B + 1$ aby A potvrdilo B , že
    - je prítomné a pozná kľúč K_{AB}
    - nejde o zopakovanie starej správy $\{K_{AB}, A\}_{K_{BS}}$
  - nemôže poslať späť iba N_B
    - to by bola rovnaká správa akú dostalo A , stačilo by ju zopakovať
    - postačuje však ľubovoľná modifikácia, ktorá dokazuje že A pozná N_B

NSSK protokol – útok

- predpokladajme, že útočník E odpočuje komunikáciu (stačí krok 3) a časom získa aj kľúč K_{AB} , napríklad
  - útokom na počítač účastníka A alebo B
  - kryptoanalýzou
- jeho cieľom je vnútiť B starý kľúč
  3. $E(A) \rightarrow B: \{K_{AB}, A\}_{K_{BS}}$
  4. $B \rightarrow E(A): \{N_B\}_{K_{AB}}$
  5. $E(A) \rightarrow B: \{N_B + 1\}_{K_{AB}}$
- v 5. kroku
  - E dešifruje $\{N_B\}_{K_{AB}}$ pomocou K_{AB} , čím získa N_B
  - pošle B hodnotu $N_B + 1$ zašifrovanú pomocou K_{AB}

NSSK protokol – oprava

- pridaním časovej pečiatky
  - vyžaduje synchronizáciu času servera a účastníkov
- 1. $A \rightarrow S: A, B$
- 2. $S \rightarrow A: \{T_S, B, K_{AB}, \{T_S, K_{AB}, A\}_{K_{BS}}\}_{K_{AS}}$
- 3. $A \rightarrow B: \{T_S, K_{AB}, A\}_{K_{BS}}$
- v 3. kroku B akceptuje K_{AB} , ak $|T - T_S| < \Delta t_1 + \Delta t_2$, kde
  - T je aktuálny čas účastníka B
  - Δt_1 je maximálny povolený časový nesúlad medzi B a S
  - Δt_2 je očakávané oneskorenie na sieti medzi S , A a B

10. princíp: Jednoznačnosť

- správa protokolu je jednoznačne dekódovateľná – účastník je schopný určiť príslušnosť správy do protokolu, behu protokolu ako aj poradie správy v protokole

- Needhamov-Schroederov protokol

$$4. \quad B \rightarrow A: \{N_B\}_{K_{AB}} \quad \Rightarrow \quad B \rightarrow A: \{NS4, N_B\}_{K_{AB}}$$

$$5. \quad A \rightarrow B: \{N_B + 1\}_{K_{AB}} \quad \Rightarrow \quad A \rightarrow B: \{NS5, N_B\}_{K_{AB}}$$

11. princíp: Dôvera

- je potrebné uviesť a zdôvodniť oprávnenosť (ako aj vhodnosť) všetkých predpokladov o dôvere, ktoré protokol vyžaduje
- vo WMF protokole sa dôveruje účastníkovi A pri tvorbe kľúča spojenia
  - takáto dôvera je obyčajne neakceptovateľná, lebo A samé musí zabezpečiť „kvalitu“ kľúča
    - neopakovateľnosť
    - nepredpovedateľnosť
    - ...
- obyčajne sa predpokladá, že účastníci čestne plnia protokol, to ale nemusí byť vždy pravda:
  - znepriatelení účastníci

Wide mouthed frog protokol

- cieľom je preniesť kľúč spojenia K_{AB} vytvorený účastníkom A účastníkovi B cez dôveryhodný server T
  - používa len dve správy
  - používa symetrické šifrovanie
  - používa časové pečiatky na zaručenie čerstvosti správ
  - každý účastník X má dohodnutý kľúč K_{XT} so serverom T

1. $A \rightarrow T: A, \{T_A, B, K_{AB}\}_{K_{AT}}$

2. $T \rightarrow B: \{T_T, A, K_{AB}\}_{K_{BT}}$

Wide mouthed frog protokol – útok

- útočník využije rovnakú štruktúru správ na ich opakovanie a postupné obnovovanie vnorených časových pečiatok
  1. $A \rightarrow T: A, \{T_A, B, K_{AB}\}_{K_{AT}}$
  2. $T \rightarrow B: \{T_T, A, K_{AB}\}_{K_{BT}}$
  3. $E(B) \rightarrow T: B, \{T_T, A, K_{AB}\}_{K_{BT}}$
  4. $T \rightarrow E(A): \{T_T^1, B, K_{AB}\}_{K_{AT}}$
  5. $E(A) \rightarrow T: A, \{T_T^1, B, K_{AB}\}_{K_{AT}}$
  6. $T \rightarrow E(B): \{T_T^2, A, K_{AB}\}_{K_{BT}}$
    - postupné obnovovanie časovej pečiatky pred vypršaním jej platnosti opakovaním krokov 3 až 6
      - útočník preposiela šifrové texty bez toho, že by ich vedel dešifrovať
    - po získaní kľúča K_{AB} ho dokáže E vnútiť A alebo B
  7. $E(A) \rightarrow T: A, \{T_T^n, B, K_{AB}\}_{K_{AT}}$
  8. $T \rightarrow B: \{T_T^{n+1}, A, K_{AB}\}_{K_{BT}}$

Wide mouthed frog protokol – oprava

- ochrana pred útokom spočíva v porušení symetrie správ
- šifrový text z prvého kroku nesmie mať rovnakú štruktúru ako šifrový text z druhého kroku
- to možno dosiahnuť napr. pridaním identifikátora odosielateľa alebo čísla správy do prvej správy:
  1. $A \rightarrow T: A, \{T_A, A, B, K_{AB}\}_{K_{AT}}$
  2. $T \rightarrow B: \{T_T, A, K_{AB}\}_{K_{BT}}$

Odporúčenia

- Odporúčenie A. (použitie kľúča)
  - nepoužívať kľúč na dva rôzne účely
    - napríklad na podpisovanie a šifrovanie
      - lebo napríklad pri RSA je podpisovanie a dešifrovanie rovnaká operácia
- Odporúčenie B. (použitie transformácií)
  - opatrne pristupovať k podpisovaniu a dešifrovaniu s použitím súkromného kľúča
    - aby sa účastník nestal orákulom pre útočníka
- Odporúčenie C. (nič nepredpokladať)
  - nepredpokladať nič, o čom sa nemôžeme sami presvedčiť a nie je v predpokladoch protokolu
    - napríklad: účastník niečo pozná, správa je v určitom tvare, staré kľúče sú zachované v tajnosti, atď.
- príklad pre B a C: TMN protokol

TMN Protokol

- Tatebayashi-Matsuzaki-Newman
  - protokol na dohodnutie kľúča, kde dôveryhodný server S urobí väčšinu práce (A a B sú napríklad smartkarty)
  - A a B nemajú dlhodobé kľúče
  - S pozná faktorizáciu N a preto vie vypočítať tretiu odmocninu
1. $A \rightarrow S: A, S, B, N_A^3 \bmod N$
  2. $S \rightarrow B: S, B, A$
  3. $B \rightarrow S: B, S, A, N_B^3 \bmod N$
  4. $S \rightarrow A: S, A, B, X$, pričom $X = N_A \oplus N_B$
- Nakoniec A získa $N_B = N_A \oplus X$.

TMN Protokol – útok

- protokol:
  1. $A \rightarrow S: A, S, B, N_A^3 \bmod N$
  2. $S \rightarrow B: S, B, A$
  3. $B \rightarrow S: B, S, A, N_B^3 \bmod N$
  4. $S \rightarrow A: S, A, B, X$, pričom $X = N_A \oplus N_B$
- útok, ak C zistí N_D (napríklad je predpovedateľné):
  1. $C \rightarrow S: C, S, D, N_B^3 N_C^3 \bmod N$
  2. $S \rightarrow D: S, D, C$
  3. $D \rightarrow S: D, S, C, N_D^3 \bmod N$
  4. $S \rightarrow C: S, C, D, X$, pričom $X = N_B N_C \oplus N_D$
- Nakoniec C získa N_B : $X \oplus N_D = N_B N_C$, $N_B N_C N_C^{-1} = N_B$.

Diffieho-Hellmanov protokol

- slúži na dohodnutie kľúča
  - v pôvodnej podobe je bez autentifikácie
    - bezpečný len pri pasívnom útočníkovi
  - p je veľké prvočíslo
  - g je vhodne zvolený generátor podgrupy
  - p a g môžu byť
    - pevne zvolené
    - vybrané z množiny preddefinovaných grúp
    - náhodne vybrané
1. $A \rightarrow B: p, g, g^{N_A} \bmod p$
  2. $B \rightarrow A: g^{N_B} \bmod p$
- Následne A vypočíta: $K = (g^{N_B})^{N_A} \bmod p = g^{N_A N_B} \bmod p$
  - Nakoniec B vypočíta: $K = (g^{N_A})^{N_B} \bmod p = g^{N_A N_B} \bmod p$

Diffieho-Hellmanov protokol – útok

- pokiaľ môže útočník prenášané správy meniť (Dolevov-Yaov model), je možný MITM (man in the middle) útok
- 1. $A \rightarrow M(B): p, g, g^{N_A} \bmod p$
- 2. $M(A) \rightarrow B: p, g, g^{N'_M} \bmod p$
- 3. $B \rightarrow M(A): g^{N_B} \bmod p$
- 4. $M(B) \rightarrow A: g^{N''_M} \bmod p$
- A vypočíta: $K_A = \left(g^{N''_M}\right)^{N_A} \bmod p = g^{N_A N''_M} \bmod p$
- B vypočíta: $K_B = \left(g^{N'_M}\right)^{N_B} \bmod p = g^{N'_M N_B} \bmod p$
- S vysokou pravdepodobnosťou $K_A \neq K_B$, ale útočník vie vypočítať obe hodnoty a prešifrovať posielané správy

Diffieho-Hellmanov protokol – varianty

- je základom pre výmenu kľúča v mnohých používaných protokoloch
- obvykle používajú rôzne varianty protokolu zamedzujúce MITM útoku

- napríklad protokol TLS 1.2 s dvoma účastníkmi, označovanými ako

- klient (typicky webový prehliadač)
- server (typicky web server)

špecifikuje nasledujúce varianty:

- DH_anon
  - anonymný DH protokol bez autentifikácie
  - možný MITM útok
- DHE_RSA, DHE_DSS (E – Ephemeral – dočasný)
  - server generuje p , g a x pričom ich spolu s $g^x \bmod p$ podpíše použitím podpisovej RSA schémy, resp. použitím DSA algoritmu definovanom v štandarde DSS
  - server v takomto prípade disponuje certifikátom verejného kľúča, ktorý pošle klientovi, aby klient mohol podpis overiť
- DH_RSA a DH_DSS
  - parametre DH protokolu sú raz pevne zvolené a sú súčasťou certifikátu servera

Needhamov-Schroederov PK protokol

- využíva asymetrické šifrovacie algoritmy
    - PK – public key (protokol s verejnými kľúčmi)
  - účastníci protokolu si navzájom poznajú svoje verejné kľúče
  - čerstvosť správ zaručená pomocou príležitostných slov
  - cieľom protokolu je vzájomná autentifikácia účastníkov
    - N_A a N_B sa dajú použiť na odvodenie kľúčov (nebol pôvodný cieľ)
1. $A \rightarrow B: \{A, N_A\}_{K_B}$
  2. $B \rightarrow A: \{N_A, N_B\}_{K_A}$
  3. $A \rightarrow B: \{N_B\}_{K_B}$
- trvalo 17 rokov, kým sa našla slabina

NSPK protokol – útok

- útok predpokladá, že A má záujem o NSPK s účastníkom E
    - E je zároveň útočníkom (napr. kompromitovaný účastník)
  - útok prebieha ako dve paralelné inštancie NSPK
    - medzi A, E a medzi $E(A), B$ (obe inštancie skončia úspešne)
1. $A \rightarrow E: \{A, N_A\}_{K_E}$
  2. $E(A) \rightarrow B: \{A, N_A\}_{K_B}$
  3. $B \rightarrow E(A): \{N_A, N_B\}_{K_A}$
  4. $E \rightarrow A: \{N_A, N_B\}_{K_A}$
  5. $A \rightarrow E: \{N_B\}_{K_E}$
  6. $E(A) \rightarrow B: \{N_B\}_{K_B}$
- } E použije A ako orákulum pre dešifrovanie
- útočník E sa autentifikuje pre B ako účastník A
    - navyše získa obe príležitostné slová N_A , aj N_B

NSPK protokol – oprava

- útoku zabránime doplnením identifikátora druhého účastníka do druhej správy
  - útočník potom nemôže túto správu úspešne preposlať v inej inštancii protokolu

1. $A \rightarrow B: \{A, N_A\}_{K_B}$
2. $B \rightarrow A: \{N_A, N_B, B\}_{K_A}$
3. $A \rightarrow B: \{N_B\}_{K_B}$

Open-Source Fixed-Point Model Checker

- môže skrátit' 17 rokov na 17 ms
- <http://www2.imm.dtu.dk/~samo/ofmc-2014.zip>
  - BSD licencia (voľne použiteľné)
- Protokol treba zapísať pomocou „Alice and Bob notation“
  - súbory s príponou .AnB
- kontrolu spustíme:
  - ofmc-win-64bit NSPK.AnB

NSPK.AnB

Protocol: NSPK

Types: Agent A, B;
Number NA, NB;
Function pk

Knowledge: A: A, pk, inv(pk(A)), B;
B: B, pk, inv(pk(B))

Actions:

A->B: { NA, A }pk(B)

B->A: { NA, NB }pk(A)

A->B: { NB }pk(B)

Goals:

B authenticates A on NA

A authenticates B on NB

NA secret between A,B

NB secret between A,B

Open-Source Fixed-Point Model Checker

ATTACK TRACE:

(x602,1) -> i: {NA(1),x602}_(pk(i))

i -> (x601,1): {NA(1),x602}_(pk(x601))

(x601,1) -> i: {NA(1),NB(2)}_(pk(x602))

i -> (x602,1): {NA(1),NB(2)}_(pk(x602))

(x602,1) -> i: {NB(2)}_(pk(i))

i -> (x601,1): {NB(2)}_(pk(x601))

- účastníka x602 nahradíme účastníkom A
- účastníka x601 nahradíme účastníkom B
- účastníka i nahradíme účastníkom E

Open-Source Fixed-Point Model Checker

ATTACK TRACE:

$(A, 1) \rightarrow E: \{NA(1), A\}_{pk(E)}$

$E \rightarrow (B, 1): \{NA(1), A\}_{pk(B)}$

$(B, 1) \rightarrow E: \{NA(1), NB(2)\}_{pk(A)}$

$E \rightarrow (A, 1): \{NA(1), NB(2)\}_{pk(A)}$

$(A, 1) \rightarrow E: \{NB(2)\}_{pk(E)}$

$E \rightarrow (B, 1): \{NB(2)\}_{pk(B)}$

- účastníka $(A, 1)$ z prvého spojenia nahradíme A
- účastníka $(B, 1)$ z prvého spojenia nahradíme B
- obdobne $NA(1)$ a $NB(2)$ nahradíme NA a NB

Open-Source Fixed-Point Model Checker

ATTACK TRACE:

A -> E: {NA,A}_(pk(E))

E -> B: {NA,A}_(pk(B))

B -> E: {NA,NB}_(pk(A))

E -> A: {NA,NB}_(pk(A))

A -> E: {NB}_(pk(E))

E -> B: {NB}_(pk(B))

- _(pk(X)) nahradíme _KX

Open-Source Fixed-Point Model Checker

ATTACK TRACE:

A -> E: {NA,A}_KE

E -> B: {NA,A}_KB

B -> E: {NA,NB}_KA

E -> A: {NA,NB}_KA

A -> E: {NB}_KE

E -> B: {NB}_KB

- už len upravíme formátovanie

Open-Source Fixed-Point Model Checker

ATTACK TRACE

1. $A \rightarrow E: \{N_A, A\}_{K_E}$
2. $E \rightarrow B: \{N_A, A\}_{K_B}$
3. $B \rightarrow E: \{N_A, N_B\}_{K_A}$
4. $E \rightarrow A: \{N_A, N_B\}_{K_A}$
5. $A \rightarrow E: \{N_B\}_{K_E}$
6. $E \rightarrow B: \{N_B\}_{K_B}$

Prezentovaný útok

1. $A \rightarrow E: \{A, N_A\}_{K_E}$
2. $E(A) \rightarrow B: \{A, N_A\}_{K_B}$
3. $B \rightarrow E(A): \{N_A, N_B\}_{K_A}$
4. $E \rightarrow A: \{N_A, N_B\}_{K_A}$
5. $A \rightarrow E: \{N_B\}_{K_E}$
6. $E(A) \rightarrow B: \{N_B\}_{K_B}$

Poučenie

- ilustrovali sme rôzne slabiny kryptografických protokolov
- ukázali sme, že navrhnuť (a implementovať) bezpečný protokol nie je jednoduché
  - navyše, aj keď odstránime identifikované slabiny, nemáme záruku, že výsledný protokol už je bezpečný
- v súčasnosti sa pri návrhu a analýze protokolov využívajú formálne metódy a automatizované dokazovanie bezpečnosti, resp. automatizované hľadanie slabín
- ako príklad sme uviedli nástroj OFMC
  - ale sú ďalšie, ako napríklad: ProVerif

Challenge-Handshake Authentication Protocol

- CHAP, definovaný v [RFC 1994](#)
- autentifikačný protokol medzi dvoma účastníkmi, ktorého cieľom je jednostranná autentifikácia jedného z nich pomocou hesla
  - heslo je známe v otvorenom tvare obom účastníkom
  - používa sa pri PPP, keď server overuje identitu pripájaného klienta
    - na začiatku aj počas spojenia
- pre zjednodušenie označme
  - klientom A účastníka, ktorý sa autentifikuje (v RFC je to „peer“)
  - serverom S účastníka, ktorý autentifikáciu požaduje („authenticator“)
- protokol prebieha nasledovne:
  1. $S \rightarrow A: C, I, Ch$
    - I je identifikátor pre túto inštanciu protokolu
    - Ch je výzva generovaná serverom
  2. $A \rightarrow S: R, I, Re$
    - Re je odpoveď na výzvu Ch : $Re = H(I, heslo, Ch)$
    - H je hašovacia funkcia, obvykle MD5
  3. $S \rightarrow A: S, I$ alebo $S \rightarrow A: F, I$
    - server overí korektnosť odpovede Re
    - podľa toho oznámi úspech S alebo neúspech F

Sym.	Kód	Hod.
C	Challenge	1
R	Response	2
S	Success	3
F	Failure	4

Challenge-Handshake Authentication Protocol

- ak je potrebné pred autentifikáciou klienta informovať server o identite klienta (aby server vedel použiť správne heslo), je taká správa súčasťou sieťového protokolu, ktorý CHAP využíva
- výhoda CHAP
  - heslo nie je posielané v otvorenom tvare
    - nepochybne lepšia situácia ako v PAP (Password Authentication Protocol)
      - heslo posiela v otvorenom tvare
    - ochrana pre útokom opakovaním
- nevýhody CHAP :
  - poskytuje len jednostrannú autentifikáciu
  - neposkytuje žiadny spôsob pre dohodnutie kryptografických kľúčov
  - náchylný na slovníkový útok a útok úplným preberaním
    - zachytené správy protokolu umožňujú skúšať heslá off-line
    - v kontexte so sieťovým protokolom je prezradená identita klienta

Secure Shell protokol

- SSH-2, architektúra definovaná v [RFC 4251](#)
- primárne používaný pre vzdialený interaktívny prístup k príkazovému riadku serverov
  - umožňuje bezpečný prenos súborov
  - preposielanie a tunelovanie komunikácie na sieťovom porte
- SSH-2 je vylepšená verzia predchádzajúcej verzie Secure Shell protokolu, pričom odstránila aj jeho známe bezpečnostné slabiny
  - vloženie obsahu do šifrovaného SSH dátového toku
    - z dôvodu nedostatočnej ochrany integrity pomocou CRC-32
  - nedochádzalo k obmieňaniu kľúčov spojenia
    - SSH-2 obmieňa kľúče každý 1 GB alebo hodinu (čo príde skôr)
  - ...

Hlavné časti SSH-2

- Transport Layer Protocol ([RFC 4253](#))
  - poskytuje jednostrannú autentifikáciu servera, distribúciu kľúča spojenia, šifrovanie, integritu, jedinečný identifikátor spojenia
  - voliteľne môže poskytovať aj kompresiu
  - obvykle prebieha nad TCP/IP
    - v princípe nad ľubovoľným spoľahlivým komunikačným kanálom
- User Authentication Protocol ([RFC 4252](#))
  - zabezpečuje autentifikáciu klienta (používateľa)
  - prebieha nad Transport Layer protokolom
  - podporuje viaceré metódy autentifikácie
- Connection Protocol ([RFC 4254](#))
  - poskytuje logické kanály pre služby (shell, preposielanie TCP/IP, atď.)
  - umožňuje multiplexovanie logických kanálov nad jedným spojením
  - prebieha nad Transport Layer a User Authentication protokolom
    - nesúvisí s kryptografiou

SSH-2 – Transport Layer Protocol

- zabezpečuje
  - distribúciu (odvodenie) kryptografických kľúčov
  - následný prenos údajov so zabezpečenou
    - dôvernosťou pomocou šifrovania
    - autentickosťou pomocou MAC
- umožňuje dohodnúť rôzne algoritmy pre rôzne smery komunikácie (klient → server, server → klient)
  - nie je to odporúčané
- umožňuje dohodnúť rôzne kľúče pre rôzne smery komunikácie (klient → server, server → klient)
  - nutné

Kryptografické konštrukcie v SSH-2

Povinné

Konštrukcia	Algoritmus
šifrovanie	3des-cbc
integrita dát	hmac-sha1
výmena kľúča	diffie-hellman-group1-sha1 diffie-hellman-group14-sha1
digitálne podpisy	ssh-dss

Odporúčané

Konštrukcia	Algoritmus
šifrovanie	aes128-cbc
integrita dát	hmac-sha1-96
výmena kľúča	
digitálne podpisy	ssh-rsa

Pozor chyták:

- diffie-hellman-group1-sha1 používa Oakley Group 2 z [RFC 2409](#)
  - používa 1024 bitové prvočíslo
- diffie-hellman-group14-sha1 používa Oakley Group 14 z [RFC 2409](#)
  - používa 2048 bitové prvočíslo
- novšie [RFC 4344](#) odporúča: aes128-ctr, aes192-ctr, aes256-ctr, 3des-ctr
  - OpenSSH od verzie 5.2 z roku 2009

Výmena kľúčov v SSH-2 – úvod

- využíva Diffieho-Hellmanov protokol
  - p, g, q sú hodnoty určené konkrétnou grupou pre DH protokol
- najprv si klient a server
  - pošlú identifikačné reťazce (SSH-ProtoVersion-SoftwareVersion comments)
  - dohodnú použité algoritmy (SSH_MSG_KEXINIT)
- označenie pre C – klient a S – server:
  - V_C : identifikačný reťazec klienta
    - SSH-protoversion-softwareversion comments
  - V_S : identifikačný reťazec servera
    - napríklad: SSH-2.0-OpenSSH_5.9p1 Debian-5ubuntu1.4
  - I_C : obsah klientovej správy SSH_MSG_KEXINIT
    - cookie (16 náhodných bajtov, príležitostné číslo), kex_algorithms, server_host_key_algorithms, encryption_algorithms_client_to_server, encryption_algorithms_server_to_client, ...
  - I_S : obsah serverovej správy SSH_MSG_KEXINIT
    - cookie (16 náhodných bajtov, príležitostné číslo), kex_algorithms, server_host_key_algorithms, encryption_algorithms_client_to_server, encryption_algorithms_server_to_client, ...
  - K_S : verejný kľúč servera
    - podľa zvoleného algoritmu z server_host_key_algorithms
  - K : zdieľané tajomstvo pre odvodenie kľúčov

Výmena kľúčov v SSH-2 – tajomstvo

- C si náhodne zvolí x , pričom $1 < x < q$
- C vypočíta $e = g^x \bmod p$
- S si náhodne zvolí y , pričom $1 < y < q$
- S vypočíta $f = g^y \bmod p$

1. $C \rightarrow S: e$ (SSH_MSG_KEXDH_INIT)

- S vypočíta $K = e^y \bmod p$
- S vypočíta $H = \text{hash}(V_C, V_S, I_C, I_S, K_S, e, f, K)$
- S vypočíta s , čo je podpis H jeho súkromným kľúčom

2. $S \rightarrow C: K_S, f, s$ (SSH_MSG_KEXDH_REPLY)

- C overí, že K_S je naozaj verejný kľúč servera S (napr. v lokálnej databáze)
  - C môže akceptovať certifikát aj bez overenia (potom ale pozor na MITM)
- C vypočíta $K = f^x \bmod p$
- C vypočíta $H = \text{hash}(V_C, V_S, I_C, I_S, K_S, e, f, K)$
- C overí, či s je korektný podpis servera S pre správu H
- pokiaľ všetky kroky prebehli úspešne
  - tak C má overenú identitu servera S
  - C aj S sa dohodli na spoločnej tajnej hodnote K
  - H z 1. výmeny sa použije ako *session_id* pre toto spojenie (už sa nemení)

Výmena kľúčov v SSH-2 – generovanie

- pokračuje sa odvodením konkrétnych kryptografických parametrov (rovnako postupuje aj server):
- iniciálny IV (klient → server): $hash(K, H, "A", session\_id)$
- iniciálny IV (server → klient): $hash(K, H, "B", session\_id)$
- šifrovací kľúč (klient → server): $hash(K, H, "C", session\_id)$
- šifrovací kľúč (server → klient): $hash(K, H, "D", session\_id)$
- MAC kľúč (klient → server): $hash(K, H, "E", session\_id)$
- MAC kľúč (server → klient): $hash(K, H, "F", session\_id)$
- pokiaľ má odtlačok menej bitov ako kľúč, postupuje sa nasledovne:
  - $k_1 = hash(K, H, "C", session\_id)$
  - $k_2 = hash(K, H, k_1)$
  - $k_3 = hash(K, H, k_1, k_2)$
  - ...
  - $k = k_1, k_2, k_3, \dots$

SSH-2 – bezpečný kanál

- SSH-2 umožňuje kedykoľvek inicializovať opätovnú výmenu kľúča
- v prípade CTR módov sú IV použité na inicializáciu vnútorného počítača
- po odoslaní resp. prijatí špecifických správ ukončujúcich výmenu kľúča sa klient a server prepnú do stavu, v ktorom je celá odosielaná resp. prijímaná komunikácia spracúvaná dohodnutými kryptografickými algoritmami a kľúčmi
- SSH-2 počíta autentifikačný kód z nešifrovaného paketu a následne šifruje prenášané dáta (MAC šifrovaný nie je)
  - pokiaľ implementácie podporujú módy pre autentifikované šifrovanie (napr. mód GCM), situácia v zabezpečení paketu je iná

SSH-2 – User Authentication Protocol

- už predpokladá vytvorený bezpečný komunikačný kanál, zabezpečujúci dôvernosť a integritu prenášaných dát
- prebieha nad transportným protokolom
- SSH-2 definuje v [RFC 4252](#) nasledujúce metódy autentifikácie:
  - publickey (povinná)
  - password (voliteľná, odporúčaná)
    - používateľ dokazuje svoju identitu prostredníctvom hesla
    - klient posiela používateľské meno a heslo (v otvorenom tvare)
      - mala by byť zakázaná, ak transportná vrstva neposkytuje dôvernosť
    - server môže požadovať aj zmenu hesla
      - mala by byť zakázaná, ak transportná vrstva neposkytuje dôvernosť a integritu
  - hostbased (voliteľná)
  - none (neodporúčaná)
    - server nepožaduje autentifikáciu používateľa

SSH-2 – publickey user authentication

- vlastníctvo súkromného kľúča slúži ako dôkaz identity
- klient si vyberie algoritmus na podpisovanie
  - nie je obmedzený tým, čo bolo vybrané pri výmene kľúčov
- klient podpíše nasledovné dáta:
  - *session_id*, SSH_MSG_USERAUTH_REQUEST
  - používateľovo meno, meno služby, "publickey", TRUE
  - meno algoritmu pre podpisovanie, verejný kľúč
- server overí, či uvedený verejný kľúč je vhodný na autentifikáciu a či je podpis korektný

SSH-2 – hostbased user authentication

- dôkaz identity pomocou hostiteľovho súkromného kľúča a používateľovho mena
  - nie je vhodné pre prostredia s vyššími požiadavkami na bezpečnosť
- klient si vyberie algoritmus na podpisovanie
  - nie je obmedzený tým, čo bolo vybrané pri výmene kľúčov
- klient podpíše nasledovné dáta:
  - *session_id*, SSH_MSG_USERAUTH_REQUEST
  - používateľovo meno, meno služby, "hostbased",
  - meno algoritmu pre podpisovanie,
  - verejný kľúč a certifikáty pre hostiteľa,
  - meno hostiteľa ako FQDN
  - používateľovo meno na hostiteľovi v UTF-8
- server overí, či uvedený verejný kľúč patrí hostiteľovi, či daný používateľ na danom hostiteľovi sa môže prihlásiť a či je podpis korektný

Ďakujem za pozornosť